

EU = vyšší daně

Pokud by občané rozhodli v referendu o vstupu České republiky do Evropské unie, vítali bychom v dalších letech den daňové svobody zase o něco později.

1. Po vstupu do EU by naši občané platili v cenách zboží evropská cla na dovoz ze zámoří. To by byla naprosto nová situace pro naše daňové poplatníky, protože dosud šly daně, které platí, do veřejných rozpočtů ČR. Cla, která bychom v cenách platili po vstupu do EU, by šla přímo do bruselské kasy. Např. jízdní kola podraží po vstupu do EU o tisíce korun, banány o 22 korun na kilo. Celkově by čeští občané takto platili přímo do EU přes 10 miliard korun ročně. Výši těchto cel přitom ze dne na den určují nevolení byrokraté v Evropské komisi a Radě. ČR současně o výnos z cel přijde a výpadek bude muset nahradit zvýšením jiných daní.

2. Česká republika by se vstupem do EU zavázala platit svůj členský podíl. Ten vychází při současné úrovni HDP na 30 miliard ročně. Jen část z těchto peněz se bude vracet do České republiky formou dotací. Navíc, na každou vrácenou korunu dotací bude muset český stát přidat další peníze. Říká se tomu princip kofinancování a členství v EU tak zvyšuje míru státního přerozdělování z principu a automaticky.

3. Evropská unie reguluje spotřební daně a ČR by musela po vstupu zvyšovat mj. daně z cigaret, piva, benzínu a nafty. Je navíc dost dobře možné, že zdražováním cigaret na evropskou úroveň (80 korun za běžné balení) se jen rozšíří černý trh a státní rozpočet na této dani vybere méně než před daňovou harmonizací. Výpadek bude muset nahradit zvýšením jiných daní. EU vyžaduje také zdaňování řady služeb vyšší daní z přidané hodnoty než jakou uplatňuje ČR dnes. Po vstupu do EU by následně muselo zdražit telefonování, stavební práce, jídlo v restauracích a mnoho dalších věcí.

4. Samotné členství v EU si vyžádá dodatečné náklady na byrokraty. Protože EU je založena na regulaci a na dotacích, přizpůsobení se znamená další náklady na úředníky, kteří budou ČR zastupovat a kteří budou pro stát, kraje a zemědělce dotace vyjednávat. Stát tak stojí před těžkou volbou: zvýšit počet úředníků a tím zvýšit náklady na státní správu, nebo nezvýšit počet úředníků a nedostat z EU zpátky skoro nic.

Sečteno a podtrženo: Celkem by nás členství v Evropské unii stálo na daních desítky miliard korun ročně. Až budeme hlasovat v referendu, měli bychom si uvědomit, že jsme také daňovými poplatníky. Hlas NE v referendu pomůže zabránit zvyšování daňového břemene.

Petr Mach

Den daňové svobody opět o den později

MICHAL URYČ-GAZDA

Současná vláda konečně odhalila karty. Zvýší spotřební daně a především sjednotí sazby daně z přidané hodnoty. No, sjednotí... Přesune co nejvíc položek z pětiprocentní sazby do, pro ni mnohem příjemnější, dvaadvacetiprocentní.

Už nyní je zřejmé, že se příští rok znovu zvýší daňová kvóta. Liberálové mají smůlu. Tak zvaný Den daňové svobody si připomenou zase později. Ještě před čtyřmi lety oslavovali přelom v roce, kdy začínají pracovat pro sebe, šestého června. V tomto roce se termín díky „blahodárné“ politice socialistů posunul o šest dnů směrem ke konci roku. Současné zvýšení daní znamená posunutí o minimálně další den. Vtipné bonmoty, kterými liberálové hýřili před několika lety, dochází svého trpkého naplnění. Den daňové svobody se začíná nebezpečně blížít půlce června.

„Bodujeme“ nejen v oblasti nepřímých daní. Česká daň z příjmů právnických osob trůní od tohoto roku nad průměrem členských zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Průměr činí 30,79 procenta, česká korporátní daň zůstává na třicet jednom procentu. Naši nejbližší konkurenti jsou úplně jinde. Maďarsko osmnáct procent, Slovensko 25 a Polsko 27. Poslední dvě jmenované země jsou připraveny k dalšímu snížení. Ovšem, dá se namítnout, že daňového průměru Evropské unie jsme zatím nedosáhli...

O reformě čtyř sazeb české daně z příjmů fyzických osob se ani nemluví. To v Rusku si zavedení rovné daně ve výši třináct procent nemožnou vynachválit. Daňové příjmy rozpočtu se po reformě zvýšily téměř o polovinu. Inspiraci v ruském příkladu našla Ukrajina, která rovnou daň přijala na konci května. Namísto deseti, patnácti, dvaceti, třiceti a čtyřiceti procent bude zavedena jediná, třináctiprocentní sazba.

Socialisté stále nevěří, že snížení daní je investicí do budoucna. Ronald Utt z americké Heritage Foundation doložil v časopise Backgrounder č. 1653 na empirických údajích, že nějaká spojitost

mezi výší daní a ekonomickou prosperitou musí existovat. Jeho závěry jsou následující:

- V roce 1982 byl hrubý domácí produkt na hlavu (měřeno pomocí parity kupní síly) Francie na osmdesáti dvou procentech úrovně Spojených států. Francouzské daně dosahovaly 46,3 procent HDP, zatímco ve Spojených státech to bylo 29,4 procenta. Výsledkem je pokles úrovně francouzského produktu na hlavu na úroveň 71 procent amerického v roce 2001.
- Německý produkt na obyvatele dosáhl v roce 1991 osmdesáti jednoho procenta amerického. Po deseti letech je na třech čtvrtinách. Dá se usuzovat, že především kvůli daňovému břemenu ve výši 42 procent.
- Kanadský produkt na hlavu byl v roce 1982 devadesát dva procent amerického. Výše daní třicet sedm procent srazila úroveň ekonomiky na 82 % amerického produktu na obyvatele.
- Japonsko se vyšplhalo až na devět desetin úrovně americké ekonomiky. Psal se rok 1991. Po více než deseti letech se úroveň propadla o 12 procent, zatímco vládní výdaje vzrostly o osm procent na téměř dvě pětiny HDP.
- Švédské daňové břemeno je nejvyšší mezi všemi zeměmi OECD. Absorbuje polovinu švédského produktu. Ještě v roce 1975 se úroveň ekonomiky pohybovala na úrovni 84 procent americké. Před dvěma lety to už bylo pouze sedmdesát procent.

Pokud vás tyto řádky nadzvedly, neměli byste propásnout příležitost zúčastnit se letošního **happeningu Den daňové svobody. Milovníci nízkých daní se sejdou v Praze na Můstku 12. června.** Další oslavy proběhnou v Brně, Ostravě, Plzni, Olomouci a Hradci Králové. Aktualizované **informace jsou na internetové adrese www.danova-svoboda.cz.**

Michal Uryč-Gazda je redaktorem Hospodářských novin a správcem internetové stránky www.danova-svoboda.cz

Daně stojí a padají se státem blahobytu

VAVŘINEC KRYZÁNEK

Bob Smith byl ředitelem továrny a partnerem firmy zabývající se výrobou motorů do osobních i nákladních automobilů. Země, ve které žil, prošla v posledních dvaceti letech rozsáhlými změnami. První viditelné změny začaly přicházet asi před dvaceti lety. Tehdy okolní státy Bobovu zemi obvinily z „nekalé daňové konkurence“ a „přílišného úspěchu“. Volby tehdy vyhrála strana, která slibovala, že zemi zbaví „rozhořčení mezinárodního společenství“, aby země nestála stranou „jako ostrůvek samoty“. Politici této strany slibovali zavedení státního školství, zdravotnictví a sociálních jistot. Plánovali také, že konečně vymaní zemi z moci bankéřů a založí centrální banku, která konečně bude provádět „vědeckou monetární politiku“ na rozdíl od „archaické soukromé emise peněz“. Strana vyhrála volby.

Centrální banka zhruba popáté za dvacet let své existence zvýšila úrokové sazby, aby zabránila, jak uvedla v méně formálním stylu, „přehřátí ekonomiky“. Růst úrokových sazeb uvrhl zemi do recese. Vláda urychleně vymýšlela reformní kroky, aby zabránila „obvyklému cyklickému vývoji ekonomiky.“ Rozhodla se skupinám s nižšími příjmy poskytnout daňové kredity, aby, jak se vyjádřil ministr financí, „dala do kapes peníze lidem s největším mezním sklonem ke spotřebě“ a tím rozpumpovala ekonomiku. K provedení tohoto kroku potřebovala nezbytné finance. Ceny jejích dluhopisů na trhu však začaly klesat, protože obchodníci si zřejmě nemysleli, že vládní kroky rozpumpují ekonomiku. Vláda však nakonec nepotřebovala soukromé peníze. Obrátila se totiž na Mezinárodní bankovní fond. Světový bankovní fond zemi

půjčku poskytl, ale pod podmínkou, že přijme ekonomický reformní program vymyšlený jeho experty: že zvýší daně, aby „zabránila kolapsu veřejných financí“ a devaluje měnu, aby povzbudila exportéry. V den, kdy vláda reformu zveřejnila, zažil akciový trh jeden z největších propadů v historii. Vláda na to reagovala prohlášením o „horkém kapitálu“ a „iracionálních spekulancích“. Po realizaci reformy, zažila země svou zatím nejhorší ekonomickou recesi. Experti z Mezinárodního bankovního fondu a Organizace pro ekonomickou kooperaci po třech letech a patnácti mezinárodních konferencích dospěli k závěru, že chyba byla v tom, že země devalvovala příliš pozdě, její měnový kurs byl totiž neúměrně nadhodnocený a země se také příliš spoléhala na „horký kapitál“.

Bob a jeho firma, stejně jako ostatní podnikatelé, museli čelit stále větším nákladům a nižším ziskům. Nejdříve politici zavedli daň z příjmu. Potom povinné sociální a zdravotní pojištění. Pak ekologické daně. Zpracování daňových předpisů, zveřejňovací povinnosti, bezpečnostní předpisy a regulační předpisy nyní zaměstnávaly téměř desetinu jeho pracovní síly. Bob, který se ve firmě proslavil zaváděním nových kvalitativních technologií, teď mnohem více času trávil v hlavním městě, aby prosadil spojení jeho firmy s konkurenční společností u Úřadu na ochranu férové konkurence neschopných a o dotace lobujících firem.

V zemi však došlo k daleko hlubším změnám než jen v ekonomické sféře. Bob, který jako mladý nadějný podnikatel býval respektovaným vzorem ve svém okolí, teď o sobě ve svých oblíbených konzervativních denících jako byl

Mladý zástup nebo Lidové zprávy četl jako o „motorovém baronovi, který vychytrale umí využít situace“. Bob, díky jehož vizi, úsilí a talentu měli tisíce lidí práci a milióny kvalitní produkty, se v levicovějších denících o sobě mohl dočíst jako o „loupeživém rytíři“.

Bobův mladší syn čmáral grafiti po továrnách svého otce a nemohl pochopit, jak mu může otec bránit v jeho „svobodném vyjádření“. Zatímco Boba jeho učitelé učili, aby respektoval logiku a fakta, Bobův mladší syn ve škole slyšel, že „nic nevíme jistě a že každý si proto může vytvořit svou vlastní pravdu.“ Zatímco Bob se při svém vzdělání musel prokousat klasiky a musel číst Aristotela, Platóna, Descarta nebo Adama Smitha, od Bobova staršího syna studujícího společenské vědy již učitelé vyžadovali v rámci kursů jako „rituály primitivních kultur“ nebo „ekoetika“ progresivnější literaturu. Bobův starší syn nikdy nepracoval, zato byl aktivistou v hnutí Mrak a Děti Hory. Sledování úspěšného života a soběstačnosti bylo totiž pasé.

Otázka daňové politiky se téměř zcela vymkla z oblasti politické filozofie a etiky. Vlády snižovaly daně, když chtěly podpořit ekonomický růst a zvyšovaly je, když chtěli rozšiřovat stát blahobytu do dalších oblastí. Jedinou etikou normou, která byla v diskusích používána všemi stranami, byl „ohled na chudé a potřebné“ a „ekologická problematika“. Země za posledních dvacet let, kdy se začal rozvíjet stát blahobytu rostla průměrným tempem kolem jednoho procenta ročně.

Vavřinec Kryzánek studuje finance na Vysoké škole ekonomické. Autor je příznivcem filozofie objektivismu (www.aynrand.cz)

VÝROK MĚSÍCE

„V roce 2004 získáme z rozpočtu Evropské unie o 24 miliard více, než kolik tam vložíme,“ uvedl ministr zahraničních věcí Cyril Svoboda (KDU-ČSL) v Lidových novinách 19. května 2003 (str. 6)

Kdyby si pan ministr přečetl, co vyjednal České republice v Přístupové smlouvě, zjistil by, že do EU v roce 2004, pokud se staneme členy, odve-

deme 19 miliard, zpět do rozpočtu dostaneme z této částky 8 miliard a na dotacích můžeme teoreticky získat až 15 miliard. I kdybychom z EU dostali horní limit, čistá pozice by těžko mohla být 24 miliard, ale 15+8-19=4 miliardy.

Z příslibených 15 miliard ale sotva dostaneme 100 %. Konečně přidělené dotace budou záležet na posouzení

Evropské komise. Např. Rakousko první rok po vstupu „dosáhlo“ jen na 37,5 % „nabízené“ evropské zemědělské „pomoci“.

Ministr Svoboda tak pokračuje v systematické dezinformační kampani. Nejprve začal lidem lhát, že vstup do EU neznamená ztrátu suverenity, a nyní lidem nalhává, že se vstup vyplatí finančně. (pm)

1984

Cílem této rubriky nazvané podle známé Orwellovy fikce je upozornit na některé legislativní návrhy ještě před tím, než budou schváleny. Uvítáme upozornění na další chystané vyhlášky a návrhy zákonů.

Balení koblih byl jen začátek

Ministryně zdravotnictví Marie Součková (ČSSD) se chystá vydat **vyhlášku o mikrobiologických požadavcích na potraviny.**

Podle chystané vyhlášky by se potraviny měly považovat za „jiné než zdravotně nezávadné“ např. pokud vykazují „zápach či oslizlost“ a dále pokud potravina obsahuje vyšší než limitní množství vybraných mikroorganismů a jedů. Vyhláška, která nemá svojí detailností ve světě obdoby, stanovuje stovky kritérií. Kvalitu potravin by měl namátkově testovat Státní zdravotní ústav.

Nepozná snad spotřebitel sám, kdy potravina „zapáchá“ a je „osliz-

lá“? Je třeba testování těchto závad svěřovat Státnímu zdravotnímu ústavu? Navíc, kdyby ministryně nenařídila balení koblih, bylo by na světě oslizlosti méně. A dokáže nás ministryně ochránit před všemi riziky? Ve skutečnosti princip *předběžné ochrany*, nelze nikdy naplnit. I kdyby do vyhlášky přibýlo dalších tisíc limitů „nežádoucích“ mikroorganismů, stejně nebude vyhláška z hlediska snahy eliminovat všechna rizika z podstaty nikdy vyčerpávající. A pak - je otázkou, zda příliš „čistoty“ nemůže spíš škodit.

Ministryně Součková je proslulá překonáváním zdánlivě nepřekonatelných

evropských směrnic. Jak se praví v důvodové zprávě k návrhu vyhlášky, „je nutno konstatovat, že dosud nebyla v EU přijata žádná společná směrnice nebo nařízení týkající se souhrnně mikrobiologických požadavků na potraviny.“ Návrh vychází z jakéhosi švýcarského nařízení a britského *návrhu* (!) předpisu, přičemž jak se dále praví v důvodové zprávě, „je nutno konstatovat, že ani švýcarský předpis ani anglický návrh takové specifikace neobsahují“.

Ministryně Součková nezadržitelně směřuje, v zájmu ochrany spotřebitele, ke zřízení sítě státních jídelen severokorejského typu se standardizovanými vědecky sestavenými sterilními potravinovými přiděly.

S Uní svobody do nesvobody

Ministr a místopředseda vlády pro lidské zdroje a lidská práva Petr Mareš (US-DEU) se chystá předložit vládě ke schválení **Věcný záměr návrhu zákona o rovném zacházení.**

Návrh si klade za cíl „komplexně řešit nekompatibilitu českého právního řádu s požadavky EU v oblasti diskriminace“. Zatímco Listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR, zakazuje diskriminaci na základě pohlaví, věku, atd., evropské směrnice k tomu přidávají sexuální orientaci. Explicitní neuvedení sexuální orientace jako důvod diskriminace, „roztříštěnost“ a „nedostatečnost“ ochrany před diskriminací v našem právním řádu jsou podle Mareše důvody, proč přijít s novým zákonem.

Návrh by vtělil do českého právního řádu řadu nových prvků, jejichž uplatňování může mít dalekosáhlé důsledky. Návrh předpokládá uplatňování principu *presumpce viny*: „tvrdí-li [žalující osoba], že byla přímo nebo nepřímo diskriminována, má to soud ve stanovených případech za prokázané, pokud v řízení nevyjde najevo opak.“ Tento zvrácený princip má návrh apli-

kovat mj. na jednání o pracovním poměru či na pronajímání bytů. V praxi by to mohlo znamenat např. trestání zaměstnavatele nebo pronajímatele bytu, pokud odmítnutý zájemce prohlásí, že byl odmítnut např. protože je Róm nebo homosexuál. Návrh dává diskriminované osobě právo požadovat náhradu nemajetkové újmy v penězích, pokud „byla snížena její sebedůvěra nebo vážnost ve společnosti.“ Nelze pochybovat o tom, že mnoha všelijakým osobám klesne sebedůvěra, když jednání nebude završeno smlouvou.

Při aplikaci zákona by mohla vzniknout řada problémů v důsledku nešťastné kombinace *presumpce viny* a velmi volně definovaných přečinů. Např. *sexuálním obtěžováním* se rozumí „takové nežádoucí chování sexuální povahy, které je považováno obtěžovanou osobou za nevídané.“ Návrh na jedné straně zakazuje diskriminaci tržní, na straně druhé explicitně zakládá diskriminaci ze zákona - jako tzv. „*pozitivní opatření*“: „*Pozitivním opatřením se rozumí rozdílné zacházení z důvodu odstranění důsledků diskriminace.*“ Návrh dále vymezuje, kdy se diskrimi-

nace nepovažuje za diskriminaci (např. diskriminace podle pohlaví v náboženských organizacích nebo rozdílný věk pro muže a ženy při přidělování státního důchodu).

Návrh chce zřídit „*Centrum pro rovné zacházení.*“ Centrum má mít řadu rozsáhlých pravomocí, mj. právo udělovat pokuty. Centrum má mít 40 zaměstnanců, každoroční náklady 20 mil Kč a jednorázové náklady 10 mil. Kč plus zajištění sídla instituce. Již dnes je nelegální inzerát typu „*Přijmu šatnářku*“, protože se tím „*diskriminují*“ mužští zájemci o práci šatnáře. Chystané Centrum pro rovné příležitosti by mělo mít právo takové jednání pokutovat. Budou trestné i inzeráty typu „*Hledám ženu do 25 let*“?

Návrh je z hlediska zdravého rozumu nepřijatelný. Zákaz „*diskriminace*“ narušuje princip *smluvní volnosti*, který je základem *svobodné společnosti*. Princip *presumpce viny* je zvrácený koncept, který by nutně vedl, pokud by byl důsledně uplatňován, k rozkladu *společnosti*. Schválení takového zákona by vneslo nejistotu do právního řádu a mohlo by mít dalekosáhlé důsledky.

Jestli toto EU nařizuje, je to jen další důvod odmítnout vstup.

(pm)

Proč budu hlasovat proti vstupu do EU?

TOMÁŠ TEPLÍK

Evropský institucionalizační a formalizační proces dospěl dnes do stadia, které je velmi, velmi vzdáleno původním dispozicím „Evropských společenství“. Stále více se z původních společenství volného obchodu, služeb, pohybu osob stává společenství byrokracie, plánovačů, nikomu se nezodpovídajících evropských komisařů a skupiny ve svých zemích doslouživších, poněkud socialistických politiků. Tito všichni se pak zaštiťují tím, čemu říkají „prohlubující se integrace“. Nejde ale o nic jiného, než o snahu o svázání EU tak, aby co nejvíce odpovídala jejich představám a zejména potřebám a zájmům a potřebám zemí tzv. tvrdého jádra EU.

Nevěřím ve federalizovanou Evropu a už vůbec nevěřím v „národ Evropa“. Je pravdou, že kulturně civilizačně jsou si národy Evropy a v užším měřítku střední a západní Evropy velmi blízké, ale to neznamená, že dojde k zániku národních zájmů. Spíše mám pocit, že je požadováno, aby došlo k zániku národních zájmů menších či nově přistupujících členů EU.

Je nesporné, že k žádnému zániku národních zájmů nedojde. Historické vztahy, vazby, traumata i komplexy se pouze obléknou do nového kabátu. V závislosti na čase a časem determinovaných podmínkách. Přístupování nových členů do EU sebou nutně přinese i změnu vnitropolitické reality uvnitř EU a návazně také změnu v síle postavení jednotlivých „příslušníků tvrdého jádra“ EU.

Stojí za zamyšlení, zda hybnou silou tlaku na hlubší a silnější formalizaci, institucionalizaci a federalizaci EU nestojí právě ony navenek odsuzované národní zájmy některých členských zemí EU. Velmi surové národní zájmy. Nechci obětovat národní zájmy České republiky jiným, silnějším, dravějším či bezskrupuloznějším národním zájmům.

Nechci, abychom v budoucnu měli pouze dobrou příležitost mlčet.

Nemyslím, že je vzhledem k dnešní vnitřní politické realitě EU, zejména s ohledem na nejasný výsledek diskuse o evropské ústavě a dále vzhledem k dojednaným vstupním podmínkám vhodné, v tuto chvíli hlasovat pro vstup do EU. Já osobně vhodím do urny lístek nikoliv se třemi, ale se dvěma písmenky. Jedno je však jisté, ať už bude výsledek referenda jakýkoliv, na své názory, ve velmi obecné rovině presentované v tomto článku, v žádném případě nerezignuji. Prostoru pro jejich prosazování je dost jak vně, tak i případně uvnitř EU.

Autor je poslancem za ODS

PŘEDPLATNÉ

ZAUJAL VÁS ČASOPIS
LAISSEZ FAIRE?

**PŘEDPLAŤTE SI
JEJ ZA 100 Kč**

Předplatné zahrnuje
zasílání deseti čísel LF ročně každý
měsíc kromě července a srpna.

Kontaktujte Petra Macha:
Tel.: 603 228 753 • Email: machpetr@iol.cz

Úsilí časopisu Laissez Faire, který s omezenými soukromými zdroji pravdivě informuje o evropské integraci a bojuje s vládní propagandou za vstup do EU financovanou z peněz daňových poplatníků, má moji velkou podporu. John Laughland,
autor knihy *Znečištěný pramen: nedemokratické počátky Evropské ideje*

Laissez-Faire, měsíčník pro svobodu jednotlivce. Čte se [lese-fér]. Vydává: občanské sdružení Laissez Faire. Adresa: Bozděchova 8, 150 00 Praha 5. Tel.: 603 228 753, machpetr@iol.cz (Petr Mach), tjirsa@centrum.cz (Tomáš Jirsa). Internetový archiv: www.petrmach.cz/lf. Číslo účtu: 1011153517/5500. Náměty, články, reakce, zájem o předplatné, zájem o inzerci uvádějte na výše uvedený kontakt. Registrace MK 8183. ISSN 1212-8597